

Ос 4 във Финландия

Финландската система за управление на проекти е умерено централизирана, но е изключително ефективна. Местните инициативни рибарски групи (FLAG) насърчават и подбират проекти, но окончателното одобрение и плащанията се извършват чрез регионалните офиси на Междинното звено (МЗ). Благодарение на близостта и доверието между МЗ и групите FLAG, проектите могат да бъдат одобрени в рамките на шест седмици след подаването им до дадена група FLAG, а понякога и по-бързо. Финландските рибарски групи FLAG използват съществуващи организации като техни юридически лица, които се занимават с повечето административни задачи и по този начин предоставят на служителите на групите FLAG свободата да се фокусират върху мобилизирането и подпомагането на местните заинтересовани страни за разработването на проекти, които могат да бъдат от полза за рибарския сектор и територията като цяло.

Как функционира: административни системи и отговорности

Управляващ орган (УО): Министерството на земеделието и рибарството е управляващият орган по Ос 4 във Финландия и определя критериите за допустимост за рибарските райони, а също така избира стратегиите и партньорствата, които получават финансиране за сформирани на рибарски групи FLAG. То е предоставило 9 % от бюджета на Финландия по линия на ЕФР за Ос 4 и е осигурило национално съфинансиране за съответния период. Министерството също така е определило критерии за допустимост в широки граници за проектите, които ще бъдат подкрепени от рибарските групи FLAG, за да се гарантира, че действията на местно равнище допринасят за националната стратегия за рибарството и аквакултурите. Има сертифициращ орган и одитиращ орган на национално равнище, които докладват на Европейската комисия.

Междинно звено: Отговорностите за програмната администрация и плащанията към бенефициентите са прехвърлени на 12 регионални ELY центъра. Тези центрове получават заявления за финансиране за проекти, избрани от рибарските групи FLAG в съответните региони, и проверяват допустимостта за участие преди формалното одобрение на проектите. След като даден ELY център одобри проект, той контролира неговото изпълнение и извършва директни плащания към бенефициента. ELY центровете отговарят също и за докладването пред УО за одобрени проекти, извършени плащания и оценяване.

Местни инициативни рибарски групи (FLAG): Одобряват се от УО, за да изпълнят дадена стратегия за местно развитие. Рибарските групи FLAG във Финландия използват съществуващи организации, като в някои случаи това са групи по „Лидер“, като техни юридически лица. Служителите на рибарските групи FLAG, чиито възнагравания често биват плащани от местните общини, се концентрират върху следните задачи:

- › изготвяне на стратегия за местно развитие
- › насърчаване и подпомагане на разработването на проекти
- › неформална проверка на формулярите за кандидатстване (които могат да бъдат подадени по всяко време)
- › свикване на заседания на работните групи на рибарските групи FLAG (средно на всеки 2 месеца) – групи от експерти, които допринасят за и ратифицират съответната стратегия на рибарските групи FLAG, избират проекти, осигуряват обхват чрез своите мрежи и докладват за дейностите на рибарските групи FLAG.

Система за управление на проекти по Ос 4 във Финландия

Кое работи добре

Финландският модел представлява ефикасна и ефективна система, в която всеки участник е наясно със своята роля. Основно предимство е подходящото **разделение на отговорностите**: ELY центърът се занимава с въпроси, свързани с допустимостта за участие, формалното одобрение и плащанията, а рибарската група FLAG се занимава с разработването на свързани проекти, които превръщат нейната стратегия за местно развитие в реалност.

Поддържането на постоянна **връзка и близост между рибарската група FLAG и ELY центъра** е ефективен начин за изграждане на висока степен на доверие между двете нива, което от своя страна помага да се създаде усещане за обща цел. Проектите, избрани от рибарската група FLAG, рядко биват отхвърлени от ELY центъра, не само тъй като служителите на рибарската група FLAG проверяват допустимостта на идеите на проекта от самото начало, но също и защото ELY центърът знае кои проекти са в процес на подготовка от рибарските групи FLAG, така че евентуалните проблеми, свързани с допустимостта, обикновено се откриват навреме и се избягва излишната работа по разработването на недопустим проект. Тази работна практика също така означава, че формалното одобрение може да се осъществи сравнително бързо (от 1 до 5 седмици) след като проектните предложения бъдат избрани от съответната група FLAG и пристигнат в ELY центъра.

Фактът, че рибарските групи FLAG във Финландия се създават на основата на съществуващи организации, означава, че повечето от административната работа се извършва от юридическото лице на групата FLAG (често това е група по „Лидер“), като ръководителят на групата FLAG е свободен да се **фокусира върху задействи-**

нето на проектите. Всъщност, във Финландия около 20 % от бюджета на групите FLAG от 1 милион евро се отделя за задействане и подпомагане на проектите. Това включва директно достигане до общността и проактивно насърчаване във връзка с представянето на проекти, както и оказване на помощ за подготовка на документацията и изготвяне на бюджета за проектите. Това включва също така и пускането на проекти, които осигуряват допълнително публично финансиране (понякога няколко милиона евро), включително и по линия на други оси на ЕФР. Важността на работата по задействането на проектите не може да бъде подценявана, като във Финландия тя е постигнала ефективност, като е позволила включване на малки сдружения и е задействала много проекти, които не биха се случили без нея.

Въпроси, във връзка с които този модел е спомогнал за намирането на решения

Тази система е доказала своята ефективност при включването на малки сдружения и изграждането на сътрудничество между различни части на рибарския сектор, благодарение на всеотдайните и квалифицирани служители, които почти изцяло се концентрират върху задействането на проектите.

Тя също така избягва голямата административна тежест и дублирането на задачите, които понякога се наблюдават при управлението на средствата по линия на ЕС за други програми и страни, чрез установяване на ясни правила за програмата и ролите на различните участници. Освен това моделът е изградил необходимото доверие, за да се гарантира, че решенията, взети на децентрализирано равнище, се спазват, а работата не се дублира поради страх от грешки.

Тази относително лека административна система и доверието, изградено между заинтересованите страни, дава възможност за проактивен и гъвкав подход за местно развитие, който се фокусира по-скоро върху удовлетворяване на нуждите, а не просто върху изпълнение на административни задължения.

Приложимост на друго място, извлечени поуки

Финландският казус илюстрира един ефективен механизъм за генериране на проекти на местно равнище и осигуряване на финансиране за малки бенефициенти по проекти. Моделът на ELY центровете е пример, при който одобрението на и плащанията по проектите се извършват от национална агенция чрез регионалните и подразделения, които поддържат тесни контакти с рибарските групи FLAG, а това от своя страна спомага за избягване на административното блокиране и закъснения. Би било полезно за всяка национална администрация, която няма децентрализирано управление, да се запознае с модела на ELY центровете, при които националните програми за разходите се управляват на по-децентрализирано равнище.

Ос 4 във Финландия

- › 8 рибарски групи FLAG
- › Общ бюджет по Ос 4: 8 милиона евро (3 606 000 евро по линия на ЕФР, 9 % от бюджета на Финландия по линия на ЕФР)
- › Средно по 1 милион евро за всяка рибарска група FLAG за периода 2007—2013 г.
- › 249 проекта на местно равнище са одобрени до декември 2012 г.
- › Допълнителна информация за финландските рибарски групи FLAG, състава на техните партньорства и техните цели можете да откриете на [Интернет страницата на FARNET](#).
- › **Лице за контакт с управляващия орган:**
Тимо Халонен, Министерство на земеделието и рибарството, отдел „Рибарство и дивеч“
Ел. поща: timo.halonen@mmm.fi
Тел.: +358 295 162 411

Редактор: Европейска комисия, Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“, Генерален директор.

Отказ от отговорност: Въпреки че Генерална дирекция „Морско дело и Рибарство“ носи отговорност за цялостното изготвяне на този документ, тя не носи отговорност за съдържанието и не гарантира точността на информацията.